

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/27/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011690
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Antala
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3123011690.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Antalu a sudcov JUDr. Lucie Horvátovej a JUDr. Juraja Valáška v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom C. D. C. D. E., okres D. C. D. E., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody IIava, v konaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 05. marca 2024 v Trenčíne, prejednal sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín, pracovisko Nové Mesto nad Váhom zo dňa 11. januára 2024 pod sp. zn. 75Pp/40/2023 a jednomyseľne takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c) Tr. poriadku s a sťažnosť odsúdeného A. B. z a m i e
t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Nové mesto nad Váhom pod sp. zn. 15T/103/2019 zo dňa 29. mája 2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne pod sp. zn. 3To/60/2020 zo dňa 23. septembra 2020 bol odsúdenému A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „odsúdený“), pre trestný čin zločinu vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písm. b), písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. e) Tr. zákona právoplatne uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, na ktorý odsúdený nastúpil dňa 23. septembra 2020 a po započítaní väzby by ho mal ukončiť dňom 02. júla 2025.

Lehota k tomu, aby mohol byť podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody odsúdenému plynie odo dňa 02. novembra 2023 po výkone 2/3 trestu odňatia slobody.

Dňa 24. októbra 2023 bol Okresnému súdu Trenčín, pracovisko Nové Mesto nad Váhom doručený návrh odsúdeného na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Okresný súd Trenčín, pracovisko Nové Mesto nad Váhom na verejnom zasadnutí konanom dňa 11. januára 2024 po vypočutí odsúdeného rozhodol uznesením pod sp. zn. 75Pp/40/2023 tak, že podľa § 415 odsek 1 Tr. poriadku s použitím § 66 odsek 1, odsek 2 Tr. zákona návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol, nakoľko dospel k záveru, že nie je dôvodný, pre kumulatívne nespĺnenie všetkých troch zákonných podmienok, keď odsúdený nespĺnil tretiu zákonnú podmienku materiálneho charakteru, t. j. predpoklad, že na slobode bude viesť po podmiennečnom prepustení už len riadny život.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený ihneď po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí okresného súdu sťažnosť, ktorú odôvodnil písomne tým, že namietal postup okresného súdu v tom, že dostatočne neprihliadol na všetky skutočnosti a hneď automaticky vylúčil jeho resocializáciu vo výkone trestu, keď poukázal na vysoké riziko recidívy iba s poukazom na jeho register trestov. Okresný súd sa nesprávne oprel iba jeho trestnú minulosť, čo je aj v rozpore s nálezmi ústavných súdov SR a ČR, ktoré vylučujú

prihliadanie na kriminálnu minulosť, ktorú nie je možné hodnotiť iba z registra trestov. Podľa jeho názoru resocializácia odsúdeného pokračuje aj po podmiennečnom prepustení, keď mu súd určí skúšobnú dobu. Trvá na tom, že chce aj na slobode viesť už iba riadny život, byť so svojou rodinou, riadne pracovať a vyhýbať sa problémom. Preto alternatívne navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na opätovné prejednanie a rozhodnutie alebo sám rozhodol o jeho podmiennečnom prepustení.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín sa k sťažnosti odsúdeného do dňa konania neverejného zasadnutia krajského súdu o nej, písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd na podklade sťažnosti odsúdeného, ktorá mu spolu so spisom bola predložená 22. februára 2024, preskúmal dňa 05. marca 2024 na neverejnom zasadnutí podľa § 192 odsek 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného, hoci je prípustnou, bola podaná oprávnenou osobou včas i na správnom mieste, nie je ale dôvodnou.

Z ustanovení § 66 odsek 1 písm. a), písm. b), písm. c), odsek 2 Tr. zákona vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného je súčasné splnenie troch podmienok, a to že odsúdený vykonal trest odňatia slobody v zodpovedajúcom rozsahu (1. zákonná formálna podmienka), že vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie (2. zákonná materiálna podmienka) a že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život (3. zákonná materiálna podmienka) s tým, že pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Čo sa týka splnenia formálnej podmienky, v posudzovanom prípade (vykonanie príslušnej časti uložených trestov odňatia slobody), krajský súd tak, ako správne k tomu dospel aj okresný súd zistil, že táto iba ako jediná bola splnená.

Na to, aby mohol byť odsúdený podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody je však okrem splnenia formálnej podmienky nevyhnutné súčasné (kumulatívne) splnenie dvoch materiálnych podmienok a to, že plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Okresný súd v tomto smere vykonal verejné zasadnutie v prítomnosti odsúdeného a postupoval v súlade so zákonom, keď návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol. Správne zistil, že odsúdený nespĺňa kumulatívne všetky tri zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie, ktoré sú vzhľadom na okolnosti správne a podrobne uvedené okresným súdom v napadnutom uznesení.

Pokiaľ ide o splnenie druhej materiálnej zákonnej podmienky spočívajúcej v tom, že odsúdený doteraz plnením svojich povinností počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody preukazuje adekvátny stupeň polepšenia, ktorý záver má mať plnú podporu v podanom obsahu hodnotenia odsúdeného ústavom na výkon trestu tak, ako to citoval okresný súd a vyhodnotil v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia, krajský súd na rozdiel od takéhoto záveru uvádza, že obsah hodnotenia odsúdeného, hoci nepochybne obsahuje aj pozitívne poznatky o aktivitách a plnení povinností odsúdeného v podmienkach výkonu doterajšieho trestu odňatia slobody s vykazovaním troch disciplinárnych odmien a bez disciplinárneho trestu, obsahuje aj nie nevýznamné negatívne skutočnosti - doterajší nekritický postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti, keď vinu a zodpovednosť pripisuje iným osobám, špecifikovaná pasivita vo voľnom čase, doposiaľ nerealizované ambulantné protitoxikomanické liečenie, nedostatočné sociálne zázemie na slobode a neexistencia extramurálnych vzťahov, ktoré preukazujú, že u odsúdeného nie je možné bezpochyby vysloviť záver o naplnení prvej materiálnej podmienky pre prípadné podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Pokiaľ ale ide o splnenie tretej zákonnej podmienky materiálneho charakteru, t. j. predpoklad, že odsúdený bude po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody viesť riadny život a nebude sa dopúšťať opätovne protispoločenskej činnosti, predovšetkým trestnej činnosti, ktorú i krajský súd vyhodnotil ako celkom nespĺnenú, je potrebné uviesť, že už z vyššie uvedeného zákonného znenia

vyplýva, že či odsúdená osoba bude alebo nebude viesť riadny život po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody možno iba odhadovať, resp. vysloviť v tomto smere určitú prognózu, po vyhodnotení všetkých známych relevantných skutočností, ktoré sa viažu k osobe odsúdeného, pričom táto prognóza u odsúdeného, ako vyplýva z vyššie uvedeného hodnotenia je menej priaznivá, keď existuje odôvodnený predpoklad, že odsúdený nepovedie na slobode riadny život a existuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Krajský súd v tej súvislosti považuje za nutné uviesť, že negatívny charakter má predovšetkým správanie a konanie odsúdeného na slobode. Z obsahu spisu je totiž zrejme (ako správne uviedol aj okresný súd), že odsúdený bol doposiaľ opakovane súdne trestaný, z toho bol i vo výkone trestu odňatia slobody. U odsúdeného sú teda celkom evidentné sklony k páchaniu trestnej činnosti na slobode, kedy do úvahy je možné brať prípadne aj zahladené odsúdenia z hľadiska hodnotenia sklonov odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti. Krajský súd sa preto i napriek sťažnostným námietkam odsúdeného v tejto časti bez relevantných výhrad stotožnil s úvahami a záverom okresného súdu. Správne poukázal okresný súd i na to, v akom ústave na výkon trestu sa doposiaľ nachádza (stredný stupeň stráženia) a tiež za akú trestnú činnosť, závažného násilného charakteru, je odsúdený aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody.

Ustanovenie § 66 odsek 1 Tr. zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať aj zo zhodnotenia páchatelovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatelovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu s tým, že bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdeného a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode. Hodnotenie tejto prognózy úzko súvisí aj so záverom o druhej materiálnej zákonnej podmienke pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože už ten sám o sebe v podstatnej miere napovedá o stave nápravy odsúdeného aj smerom do budúcnosti, samozrejme po všestrannom vyhodnotení a vzatí do úvahy aj ostatných ďalších podstatných faktorov, pričom v tejto súvislosti, ako bolo už uvedené, odsúdený stanovené ciele programu síce plní v aktuálnom čase, ale jeho prognóza recidívy nesie riziko vysokého zlyhania.

Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa v tomto smere musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívami a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Okresný súd sa v posudzovanom prípade týmito hľadiskami riadil, prihliadol na všetky okolnosti, ktoré majú význam pre rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre podmiennečné prepustenie odsúdeného, t. j. pre záver, že odsúdený plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu preukázal nielen polepšenie, ale že možno od neho aj dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a dospel preto k správne záveru.

Krajský súd vzhľadom na obsah sťažnostných námietok odsúdeného uvádza, že s názorom odsúdeného o nemožnosti použiť odpis z registra trestov pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení sa stotožniť určite nie je možné a ani s tým, že nie je možné prihliadať na trestnú minulosť odsúdeného. Práve naopak, táto okolnosť spolu s prípadnými zisteniami, že odsúdený už bol v minulosti podmiennečne prepúšťaný z výkonu trestu odňatia slobody je významnou, samozrejme v spojení s ďalšími rozhodnými skutočnosťami, práve pri posudzovaní predpokladu vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prípadnom podmiennečnom prepustení (tretia materiálna zákonná podmienka).

Z vyššie uvedených dôvodov preto krajský súd sťažnosť odsúdeného podľa § 193 odsek 1 písm. c) Tr. poriadku ako nedôvodnú, zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.